

Vaihtoehtoja kesämuokkaukseen – Osa 3:

Kyntöä maata hoitaen

Kynnön haittoja voidaan välttää, kun siirrytään kyntämään kesällä. Seuraavassa tarkastellaan kesäkyntöä ja muutamia muita tapoja välttää kynnön haittoja.

Enen perinteistä nurmen kyntöä kesällä syyksivälille pintakerros on syytä rikkoo ensin pyöriväteräillä muokkuskoneilla tai kuitivaattorilla. Sen jälkeen kymetään melko matalaan (15–18 senttiä) villin selälleen kääntäen. Näin saadaan hyvä kyntöalusta syyksiväljölle, mikäli maan rakenne on kuunnossa. Huonorakenteisilla savimailakuja sisältävä rakenne, joka on liian karkea kyntöalustaksi.

Matalakynnössä käännetään maata matalasta

Matalakyntöä käytetään varsinkin Keski-Euroopassa yhtenä vaihtoehtona nurmen rikkomiseksi. Matalakyntö tehdään matalakyntöauralla, kamarakyntöauralla tai missiipiauralla. Kyntösyvyys vastaa tällöin vanhan 10 tuuman hevosauran 6–15 sentin työsyvyyttä. Pintakerroksen murrakennesaadaan säilymään hyvänä, ja kasvintähteet ja lanta mullataan optimisyvytyteen. Haasteena voi olla vanhempia nurmia kynnettäessä irrotettujen turpeiden muokkaa-

Kesäkyntön tavoitteita:

- Välttää maan tiivistymisen siirtämällä kyntö kuivaan aikaan
- Parantaa maan rakennetta
- Sekoittaa kasvintähteet ja muut eloperäiset aineet tasaisesti ruokamultakerroksen yläosaan
- Torjua kestopölykakkasveja

Kvernelandin lisävarusteena myytävällä terällä ja Grenen yleismallilla kuohkautetaan vaon pohjaa noin 8–12 sentin syvyydeltä. Terä kiinnitetään kahdella putilla maapuoleen viimeiseen terään jankkuriterää ei ole syytä kiinnittää, jos siinä kulkee vakopyörä seuraava ajokerralla. Koviimmilla mailloilla leveää jankkuriterää voi kaventaa. Laukaisulähteeseen voi tarpeen lisätä yksi lisälehti.

myöskään katkota syvemmällä. Lintaan tulee panostaa muulla tavalla, jotta ei saa pellossa olla tai niiden kääntää matalasta mutta kaksikerroskyntö kuohkauttaa syvältä kaksikerroskyntöä. Kaksikerroskyntöä on vammaista päällekkäin. Yleisimmällä maalivantaalla ja auran sivillä netaan maata melko matalasta 10–18 sentin syvyydestä. Auran olle toinen vannaas kuohkauttaa vaon pohjaa 8–15 sentin syvyy-

Timo Erkkilä

Timo Erkkilä Lapualta hankki käytetyn kuusiteräisen Kvernelandin puolihinattavan sarka-auran ja muutti sen sängeltä kyntöön sopivaksi laajentamalla auran sivuttaissiirtoa.

kääntämättä ja sekoittamatta pohjamaata pintakerrokseen. Tällöin yhdellä ajokerralla maa käännetään matalasta, mutta kuohkeutetaan syvästä. Pintakerroksen mururakenne saadaan näin säilymään hyvänä pieneliötoimintaa tukien, kun huonompi-rakenteista pohjamaata ei sekoiteta pinta-maahan. Kestorikkakasvien torjunta on täl-löin myös tehokasta, koska niiden juuret katkaistaan kahdesta eri syvyydestä.

Jussi K. Niemistö Laihialta on käyttänyt kyntöauroissaan vaonpohjan kuohkeutus-teriä jo useiden vuosien ajan. Urpasavimail-la kyntöantura on ollut yleensä vain 10-12 sentin paksuinen, joten sen kuohkeutus onnistuu hyvin kyntöauraan liitetyillä jankkuriterillä. Auran vannasta muistuttavat maata kohottavat ja murentavat terät ovat parempia kuin pyöreät. Kivisille maille sopii parhaiten järeään kultivaattorin piikkiin kiinnitetty kapea hanhenjalka.

Sängeltä kynnöllä vältetään vaon pohjan tiivistyminen

Sängeltä kyntö vähentää pohjamaan tiivistymistä merkittävästi, kun traktorin vako-pyörä kulkee sängellä kyntövaon asemesta. Tästä on saavutettavissa suurin hyöty syys- ja kevätkynnössä, kun maat ovat kosteita varsinkin pohjamaasta. **Timo Erkkilä** La-

pualta on muokannut kuusiteräisestä Kvernelandin puolihinattavasta sarka-aurasta sängeltä kyntöön sopivan auran.

Siivetön kyntöaura kuohkeuttaa kääntämättä

Irrottamalla kyntöaurasta siivet viilu voi-daan irrottaa ja kuohkeuttaa kääntämät-tä sitä. **Rajalan** tilalla Lounais-Hämees-sä on käytetty siivetöntä kyntöauraa jo 1980-luvulta lähtien nurmen rikkomiseen

ja toisinaan myös syyskyntöön. Raskaat ai-tosavimaat tiivistyvät helposti, joten niitä kuohkeutetaan syvemältä ainakin kerran viljelykierrossa. Paras aika tähän on kesällä nurmen rikkomisen yhteydessä maan olles-sa kuivaa. Siivettömällä kyntöauralla maa saadaan kuohkeutettua noin 25 sentin sy-vyyteen, 16 tuuman auralla jopa syvempään.

Vetokarttu on säädetty siten, että voidaan ajaa sängellä kynnöksen oikealla puolella. Kun aura on säädetty kulkemaan vasem-man pyörän jälki kuohkeuttaen, voidaan ajaa kokoaan ”sängellä”. Kuohkeutuksen jäl-keen isot paakut ja lohkarit rikotaan lautasa-keellä. Siivettömällä auralla saadaan myös katkottua kestorikkakasvien juuret syvem-mältä kauttaaltaan. Tarvittaessa kestorikka-kasvien juuria voidaan kuivattaa muokkaa-malla kultivaattorilla tarpeen mukaan.

Samalla maa saadaan murustumaan ja ra-kenne hyväksi. Maan murustumista eli ”sa-vimaan tekeentymistä” edistää vielä lisää eloperäisen aineen lisäys viherlannoitukse-ta sekä eloperäisistä lannoitteista tai maan-parannusaineista. Syvältä kuohkeutetun maan sitoo kuohkeaksi perään kylvettävä ruis tai syysrypsi. Ennen syysviljan kylvöä maa voidaan kuohkeuttaa vieläkin syvem-mältä jankkurilla, joka varmistaa syysviljan talvehtimistä pitämällä pohjaveden pinnan vähintään jankkurointisyyvydessä. ◀

Linkejä maanmuokkaukseen liittyviin tietokortteihin osoitteessa luomulehti.fi

Jukka Rajala

Maan kuohkeutusta siivettömällä kyntöauralla noin 25 sentin syvyyteen. Aurasta on siivet ruuvattu irti ja aura säädetty kulkemaan vasemman pyörän raiteessa. Paripyöriä voidaan käyttää molemmilla puolilla, kun pinta on ensin muokattu hienoksi.

Timo Erkkilä

Timo Erkkilä Lapualta hankki käytetyn kuusiteräisen Kvernelandin puolihinattavan sarka-auran ja muutti sen sängeltä kyntöön sopivaksi laajentamalla auran sivuttaissiirtoa.

kääntämättä ja sekoittamatta pohjamaata pintakerrokseen. Tällöin yhdellä ajokerralla maa käännetään matalasta, mutta kuohkeutetaan syvästä. Pintakerroksen mururakenne saadaan näin säilymään hyvänä pieneliötoimintaa tukien, kun huonompi-rakenteista pohjamaata ei sekoiteta pinta-maahan. Kestorikkakasvien torjunta on täl-löin myös tehokasta, koska niiden juuret katkaistaan kahdesta eri syvyydestä.

Jussi K. Niemistö Laihialta on käyttänyt kyntöauroissaan vaonpohjan kuohkeutus-teriä jo useiden vuosien ajan. Urpasavimail-la kyntöantura on ollut yleensä vain 10-12 sentin paksuinen, joten sen kuohkeutus onnistuu hyvin kyntöauraan liitetyillä jankkuriterillä. Auran vannasta muistuttavat maata kohottavat ja murentavat terät ovat parempia kuin pyöreät. Kivisille maille sopii parhaiten järeään kultivaattorin piikkiin kiinnitetty kapea hanhenjalka.

Sängeltä kynnöllä vältetään vaon pohjan tiivistyminen

Sängeltä kyntö vähentää pohjamaan tiivistymistä merkittävästi, kun traktorin vako-pyörä kulkee sängellä kyntövaon asemesta. Tästä on saavutettavissa suurin hyöty syys- ja kevätkynnössä, kun maat ovat kosteita varsinkin pohjamaasta. **Timo Erkkilä** La-

pualta on muokannut kuusiteräisestä Kvernelandin puolihinattavasta sarka-aurasta sängeltä kyntöön sopivan auran.

Siivetön kyntöaura kuohkeuttaa kääntämättä

Irrottamalla kyntöaurasta siivet viilu voi-daan irrottaa ja kuohkeuttaa kääntämät-tä sitä. **Rajalan** tilalla Lounais-Hämees-sä on käytetty siivetöntä kyntöauraa jo 1980-luvulta lähtien nurmen rikkomiseen

ja toisinaan myös syyskyntöön. Raskaat ai-tosavimaat tiivistyvät helposti, joten niitä kuohkeutetaan syvemältä ainakin kerran viljelykierrossa. Paras aika tähän on kesällä nurmen rikkomisen yhteydessä maan olles-sa kuivaa. Siivettömällä kyntöauralla maa saadaan kuohkeutettua noin 25 sentin sy-vyyteen, 16 tuuman auralla jopa syvempään.

Vetokarttu on säädetty siten, että voidaan ajaa sängellä kynnöksen oikealla puolella. Kun aura on säädetty kulkemaan vasem-man pyörän jälki kuohkeuttaen, voidaan ajaa kokoaan ”sängellä”. Kuohkeutuksen jäl-keen isot paakut ja lohkarit rikotaan lautasa-keellä. Siivettömällä auralla saadaan myös katkottua kestorikkakasvien juuret syvem-mältä kauttaaltaan. Tarvittaessa kestorikka-kasvien juuria voidaan kuivattaa muokkaa-malla kultivaattorilla tarpeen mukaan.

Samalla maa saadaan murustumaan ja ra-kenne hyväksi. Maan murustumista eli ”sa-vimaan tekeentymistä” edistää vielä lisää eloperäisen aineen lisäys viherlannoituksesta sekä eloperäisistä lannoitteista tai maan-parannusaineista. Syvältä kuohkeutetun maan sitoo kuohkeaksi perään kylvettävä ruis tai syysrypsi. Ennen syysviljan kylvöä maa voidaan kuohkeuttaa vieläkin syvem-mältä jankkurilla, joka varmistaa syysviljan talvehtimistä pitämällä pohjaveden pinnan vähintään jankkurointisyvyydessä. ◀

Linkejä maanmuokkaukseen liittyviin tietokortteihin osoitteessa luomulehti.fi

Jukka Rajala

Maan kuohkeutusta siivettömällä kyntöauralla noin 25 sentin syvyyteen. Aurasta on siivet ruuvattu irti ja aura säädetty kulkemaan vasemman pyörän raiteessa. Paripyöriä voidaan käyttää molemmilla puolilla, kun pinta on ensin muokattu hienoksi.